

0'zbekistonda sog'liqni saqlash

Здравоохранение Узбекистана

Газета 1995 йил октябрь ойидан чиқа бошлаган • @uzssgzt, uzss@yandex.ru • 2022 йил 28 апрель • №17 (1401)

2022 ЙИЛ-ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ ВА ФАОЛ МАҲАЛЛА ЙИЛИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

БИРЛАМЧИ ТИББИЙ-САНИТАРИЯ ЁРДАМИНИ АҲОЛИГА ЯҚИНЛАШТИРИШ ВА ТИББИЙ ХИЗМАТЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ БҮЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

2022 йил 18 март куни ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг соғлиқни сақлаш соҳаси вакиллари билан “Тиббиётдаги ислоҳотлар – инсон қадри учун” мавзусидаги очиқ мулоқоти доирасида белгиланган вазифалар ижросини тъминлаш мақсадида:

1. Қўйидагилар:
Аҳолига кўрсатилаётган бирламчи тиббий-санитария ёрдамини сифатини яхшилаш, тиббиёт ходимларини қўллаб-куватлаш ва фаолияти санарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури 1-иловага мувофиқ;

Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларидан узок масофада жойлашган маҳаллаларда 2022 йил давомида маҳалла тиббиёт пунктларини ташкил этиш жадвали 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев, А.Иноятов) Қоқақалпогистон Республикаси

Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 ноябрдаги ПФ-6110-сон Фармони билан тасдиқланган оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникаларни ташкил этиш жадвалига мувофиқ 2022 йилда 136 та янги оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалар ҳамда 2023 йилда яна 140 та янги оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалар фаолиятини ўйлга қўшиш чораларини кўрсинг.

3. Белгилансинки:
оиласи шифокор пункт-

лари ва оиласи поликлиникалар Қоқақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг асосланган таклифларига мувофиқ маҳаллий бюджет маблағлари хисобидан Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан келишган ҳолда ташкил килинади;

худудларда оиласи шифокор пунктлари тармогини янада кенгайтириш учун 2023 йил 1 январдан бошлаб жойлардаги оиласи поликлиника филиаллари негизида оиласи шифокор пунктлари ташкил этилади;

оиласи шифокор пунктлари, оиласи поликлиника ва туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникаларида кундузги стационар иш вақти соат 20:00 га қадар узайтирилди ҳамда уларда ишловчи тиббиёт ходимлари учун 2022 йил 1 июндан бошлаб қўшимча устама ҳақи белгиланади;

2022 йил 1 майдан бошлаб берламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларидан олис масофа жойлашган маҳаллаларда маҳалла тиббиёт пунктлари ташкил этилади;

аҳолининг профилактик тиббий кўрикли, скрининг дастурлар ва патронаж хизмати фақат Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган тартибга мувофиқ ва белгиланган муддатларда амалга оширилади, бошқа ташкилотларнинг ушбу жараёнга аралашувига йўл қўйилмайди.

4. 2022 йил 1 июндан бошлаб олис ва чекка худудларда оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалар шифокорлари учун “Кишлоқ шифокори” дастури такомиллаштирилсин. Бунда янгилangan “Кишлоқ шифокори” дастури доираасида:

олис ва чекка худудлардаги оиласи шифокор пунктлари

ва оиласи поликлиникаларда фаолият юритаётган барча шифокорлар ойлик иш ҳақига қўшимча 2 миллион сўм микдорида ҳар ойлик устама белгиланади ҳамда уларга ипотека асосида уй-жой сотиг олишда уй-жой қийматининг 50 фоизигача кисми, бироқ базавий хисоблаш микдорининг 500 баробаридан ошмаган микдорда маҳаллий бюджет маблағлари хисобидан коплаб берилади;

олис ва чекка худудларда узлусиз уч йил ишлаган шифокорлар клиник ординатурага тест синовларисиз қабул килинади.

Қоқақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари бир ой муддатда оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалардаги шифокорларга бўлган талабни маҳаллалар кесимида аниқлаш, шифокорларни жалб

Давоми 2-бетда ➤

• Андижон вилояти

УКА АКАСИГА БУЙРАГИНИ БЕРДИ

Андижонда илк бор мураккаб буйрак кўчириб ўтказиши жарроҳлик амалиёти ўтказилди

Ўзбекистонда буйрак кўчириб ўтказиш, жигар ва ўзак хужайра амалиётлари кенгайиб бормоқда. Сўнгги йилларда ана шундай операциялар муваффақиятли баҳжарилди. Самарқанд, Наманган, Хоразм ва Сурхондарё вилоятларида ўтказилган трансплантация амалиётлари бугун илк бор Андижонда ҳам амалга оширилди.

Мазкур операция Андижон шаҳар тиббиёт бирлаш-

маси жарроҳлик бўлимида Республика ихтиосослаштирилган

хирургия илмий-амалий тиббиёт маркази директори Сайдмурод Исмоилов раҳбарлигидаги гурух ҳамда андижонлик малакали шифокорлар ҳамкорлигига амалга оширилди. Бемор Андижон вилояти Шахрихон туманида яшовчи Бекзодбек Ҳасановга ўз укаси Иномали буйрагини берib донорлик қилди. Тиббиёт фанлари доктори Фазлиддин Баҳриддинов бошчилигидаги докторлар бригадаси ҳамда андижонлик малакали шифокорлар ҳамкорлигига икки босқичли операция бир вақтнинг ўзида ўтказилди, яъни укадан соғлом буйрак олиниб, акасининг касалланган ва ўз вазифасини бажармаётган буйраги ўрнига кўйилди. “Тошкентдан келган

малакали шифокорлар билан андижонлик шифокорларнинг елкама-елка туриб мураккаб жарроҳлик амалиётини ўтказаётгани биз учун қувонарли. Мутахассисларимизга мазкур операция маҳорат дарси вазифасини ўтаб берди. Ўйлай-мизки, вилоятимизда тез кунларда мана шундай мураккаб операцияларни амалга оширишни бошлаймиз”, дейди Андижон шаҳар тиббиёт бирлашмаси жарроҳлик бўлими бошлиғи Нуриддин Усмонов.

Элмурод ЭРМАТОВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

БИРЛАМЧИ ТИББИЙ-САНИТАРИЯ ЁРДАМИНИ АҲОЛИГА ЯҚИНЛАШТИРИШ ВА ТИББИЙ ХИЗМАТЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ БҮЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Давоми. Боши 1-бетда

этиш ва эҳтиёжга кўра келгусида уларга уй-жой ажратиш чораларини кўрсинг.

Вазирлар Махкамаси Соғликни сақлаш вазирлиги ва Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда янгиланган олис ва чекка худудлар рўйхатини тасдиқласин.

5. 2022 йил 1 сентябрдан бошлаб шифокорларнинг якка тартибда оиласи шифокорлик фаолиятини юритишга рухсат берилсин.

Белгилансинки:

якка тартибда оиласи шифокорлик фаолиятини юритиш учун алоҳида тиббиёт муассасаси очиш талаб этилмайди ва ушбу тоифадаги шифокорларга ўз уйида ёки ижарага олинган бинода тиббий хизматлар кўрсатишга рухсат берилади;

якка тартибдаги оиласи шифокорларга ўзига бириттирилган аҳолига бепул кўрсатилаётган хизматлар учун тўлов давлат тиббий сугуртаси жамгармаси орқали берилади;

якка тартибда оиласи шифокорлик фаолиятини юритиш тажрибаси дастлаб 2022 йил якунига қадар Сирдарё вилоятида, кейинчалик эса босқичма-босқич бошқа худудларда жорий этилади.

Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда уч ой муддатда якка тартибдаги оиласи шифокорлик фаолиятини юритиш талаблари ва унинг фаолиятини молиялаштириш тартибини тасдиқласин ҳамда амалиётта жорий қилинсин.

6. Туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникаларида давлат томонидан кафолатланган бепул тиббий хизмат турларидан ташқари хизмат турларини пуллик асосда ташкил этишга рухсат берилсин.

Белгилансинки, пуллик хизматлардан келиб тушган маблағларнинг 75 фоизгача бўлган қисми туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникаларининг тиббиёт ходимларини рағбатлантишга йўналтирилади.

7. 2022 йил 1 августдан бошлаб оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникаларнинг иш самарадорлигини баҳолаш бўйича янги рейтинг тизими жорий қилинсин. Бунда:

худудда ортиқча вазндан халос бўлиш, тўғри овқатланиш тамойлларига риоя

этиш, жисмоний фаолликни ошириш, инфаркт, инсульт, қандли диабет, онкология каби касалликларнинг олдини олиш бўйича кўрсаткичлар асосий мезонлар бўлади;

хар олти ойда ижобий кўрсаткичларга эришган тиббиёт ходимлари рағбатлантирилади ҳамда энг яхши натижага кўрсатган тиббиёт муассасаси мукофот ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади;

ушбу тизим 2022 йилда Тошкент шаҳрининг Олмазор туманинда 11 та ҳамда Наманган вилоятининг Уйчи туманинда 12 та оиласи шифокор пункти ва оиласи поликлиникаларда, 2023 йилдан бошлаб босқичма-босқич барча худудларда жорий этилади.

Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда уч ой муддатда ҳар бир худуд аҳолисининг тиббиёт кўрсаткичларидан келиб чиқиб, оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникаларнинг иш самарадорлигини баҳолаш бўйича янги рейтинг тизимини ишлаб чиқсан ва амалиётта жорий қилинсан.

8. 2022 йил 1 сентябрдан бошлаб тиббиёт тизими раҳбарларининг ҳалқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ҳамда маҳалла фуқаролар йигинларида хисобот бериш тартиби жорий қилинсан.

Белгилансинки:

туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникаси, оиласи поликлиникалар ҳамда оиласи шифокор пунктлари мудирлари маҳалла фуқаролар йигинларида;

туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари раҳбарлари ҳалқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларида;

вилоят соғликни сақлаш бошқармалари бошликлари ҳалқ депутатлари вилоят Кенгашларида хисобот беради.

9. Соғликни сақлаш вазирлиги (О.Фозилкаримов) 2022 йил 1 октябрга қадар бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари тиббиёт жиҳозларни хатловдан ўтказсан.

Бунда:

носоз тиббиёт жиҳозларни аниқлаб, уларни соҳа ҳолатга келтириш ёки янгисига алмаштириш учун зарур маблагларни хисоб-китоб қилиш;

Соғликни сақлаш соҳаси учун давлат бюджетидан ажратилган маблағлар хисобидан тиббиёт жиҳозларни хисобини

ва назоратини юритиш бўйича электрон дастур (платформа)ни 2022 йилда Сирдарё вилоятида тажриба тарикасида жорий этиш ҳамда тажриба натижалари бўйича 2023 йилдан бошқа худудларга босқичма-босқич татбиқ этиш чораларини кўрсинг.

Молия вазирлиги (Т.Ишметов) хатлов натижасидан келиб чиқиб, тиббиёт жиҳозларни (физиотерапевтик, лаборатор, текширув ва бошқалар) соз ҳолатга келтириш ёки янгилаш учун зарур маблағларни ажратиш бўйича таклиф кириксин.

10. Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларни ривожлантириш вазирлиги (Ш.Шерматов) билан биргаликда 2022 йил 1 ноябрга қадар давлат томонидан аҳолига бепул кўрсатиладиган тиббиёт хизматлар ва бериладиган дори воситалари ҳажми тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиш имконини берувчи мобил иловани яратсан ва амалиётта жорий қилисан.

Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда 2022 йил якунига қадар Андижон, Бухоро ва Хоразм вилоятларидаги тиббиёт олий таълим муассасалари клиникарнинг нейрохирургия бўлимлари негизида юридик мақомга эга бўлмаган худудлараро нейрохирургик марказларни ташкил этсан.

11. Ўз маҳалласида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилган, шахсий намуна кўрсатган тиббиёт ходимлари ва жамоатчилик вакиллари учун “Халқ саломатлиги посбони” кўкрак нишони таъсис этилсан.

Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) иккى ой муддатда “Халқ саломатлиги посбони” кўкрак нишони тўғрисидаги низом лойиҳасини тасдиқлаши учун белгиланган тартибида Вазирлар Маҳкамасига кириксин.

12. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ 2022 йил 1 июндан бошлаб қон билан бевосита ишлайдиган давлат тиббиёт муассасалари ходимларини гепатит “В” касаллигига қарши бепул эмлаш амалиёти жорий этилади.

Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда мазкур бандда назарда тутилган чора-тадбирни амалга ошириш учун

риш учун зарур маблағларнинг давлат бюджети хисобидан ажратилишини таъминласин.

13. Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Молия вазирлиги (Т.Ишметов), давлат тиббий сугуртаси жамгармаси (Ф.Шарипов) билан биргаликда ҳар йили 1 000 нафаргача имтиёзга эга бўлмаган, узоқ йиллар давомида давлат тиббиёт муассасаларида меҳнат қилаётган бемор тиббиёт ходимларига давлат тиббий сугуртаси жамгармаси маблағлари хисобидан юқори технологик операцияларни ўтказиш амалиётини йўлга кўйсинг.

Соғликни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев), давлат тиббий сугуртаси жамгармаси (Ф.Шарипов) иккى ой муддатда мазкур бандда назарда тутилган тиббиёт ходимларини таъминлаштиришини тасдиқласин.

14. Соғликни сақлаш вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қончиллик хужжатларига ушбу карордан келиб чиқадиган ўзгартриш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар кириксин.

15. Мазкур карорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб соғликни сақлаш вазирлиги Б.А. Мусаев, соғликни сақлаш вазирлигини биринчи ўринбосари А.Ш. Иноятов, соғликни сақлаш вазирининг ўринбосари О.Р. Фозилкаримов, давлат тиббий сугуртаси жамгармаси ижро этувчи директори Ф.Р. Шарипов, Қоракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳоқимлари белгилансин.

Карор ижросини муҳокама қилиб бориши, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирлиги А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Л.Н. Тўйчиев зиммасига юклансин.

Амалга оширилаётган чора-тадбирлар натижадорлиги юзасидан 2022 йил 1 ноябрга қадар Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига ахборот берилсин.

Ўзбекистон Республикаси

Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,

2022 йил 25 апрель

ЭЪТИБОР ВА РАҒБАТ

ШИФОКОРЛАР УЧУН ҚАТОР ИМТИЁЗЛАР БЕЛГИЛАНДИ

“Бирламчи тиббий-санитария ёрдамини аҳолига яқинлаштириш ва тиббий хизматлар самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Президент қарорида 2022 йил 1 июлдан бошлаб олис ва чекка худудларда оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалар шифокорлари учун янгиланган “Қишлоқ шифокори” дастури қабул қилинши белгиланди.

Унга кўра, олис ва чекка белгиланади ҳамда уларга ипотека асосида уй-жой сотиб олишда уй-жой қийматининг 50 фоизгача қисми базавий ҳисоблаш микдорининг 500 барабаридан ошмаган микдорда маҳаллий бюджет маблағлари

хисобидан қоплаб берилади.

• Узлуксиз уч йил ишлаган шифокорлар клиник ординатурага тест синовларисиз қабул қилинади.

• Соғликни сақлаш вазирлиги учун янгиланган олис ва чекка худудлар рўйхати тасдиқланади.

Худудий ҳокимият органларига оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалардаги шифокорларга бўлган талабни маҳалла кесимида аниқлаш, шифокорларни жалб этиши ва эҳтиёжга кўра келгусида уларга уй-жой ажратиш вазифаси юкланди.

• 2022 йил 1 сентябрдан бошлаб

шифокорларнинг якка тартибда оиласи шифокорлик фаолиятини юритишга рухсат берилади.

Улар учун алоҳида тиббиёт муассасаси очиш талаб этилмайди ва ушбу тоифадаги шифокорларга ўз уйида ёки ижарага олинган бинода тиббий хизматлар кўрсатишга рухсат берилади. Бундай шифокорлар томонидан ўзига бириттирилган аҳолига бепул кўрсатиладиган хизматлар учун тўлов давлат тиббий сугуртаси жамгармаси орқали берилади.

• Якка тартибда оиласи шифокорлик фаолиятини юритиш тажри-

баси дастлаб 2022 йил якунига қадар Сирдарё вилоятида, кейинчалик эса босқичма-босқич бошқа худудларда жорий этилади.

@ssvuz.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

2022-2026 ЙИЛЛАРДА ОНАЛИК ВА БОЛАЛИКНИ МУХОФАЗА ҚИЛИШНИ КУЧАЙТИРИШ ТҮГРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 январдаги “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги ПФ-60-сон Фармони билан репродуктив ёшдаги ва ҳомиладор аёллар, болалар учун юқори технологик тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, перинатал марказларни зарур тиббий техника ва буюмлар билан жиҳозлаш, уларни малакали кадрлар билан таъминлаш вазифаси белгиланди. Сўнгги беш йил давомида амалга оширилаётган ижтимоий сиёsat оналик ва болаликни тизимли равишда муҳофаза қилиш имконини яратди, натижада оналар ва гўдаклар ўлиманинг камайишига эришилди. Шу билан бирга, олис худудларда тиббий ёрдамни мақсадли йўналтириш

1. Куйидагилар 2022-2026 йилларда оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлашнинг устувор йўналишлари этиб белгилансин:

а) соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўйинида оналар ва болалар ўртасида касалликлар профилактикаси, уларни баракт аниқлаш ва соғломлаштириш дастурларини амалиётга жорий этиш, шу жумладан;

соғлом фарзанд туғилиши, ривожланиши ва тарбияси масалалари бўйича тушунтириш ишларини кучайтириш, тўғри овқатланиш ҳамда жисмоний фаолликни оширишни тарғиб этиш, соғлом турмуш тарзи кўнималарини шакллантириш;

болалар, ҳомиладор ҳамда эмизикли аёлларни витамин ва минераллар билан бепул таъминлаш ҳамда мақсадли скрининг тадбирлари орқали касалликларнинг самарали профилактикасини олиб бориш;

б) 2022-2026 йилларда оналар ва болалар учун тиббий хизмат кўрсатиладиган обьектларни реконструкция килиш, мукаммал таъмирлаш ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш;

в) диагностика ва даволашнинг юқори технологияли ҳамда инновацион усусларини амалиётга жорий этиш ҳамда соҳа ходимларининг илмий салоҳиятини мунтазам ошириб бориш.

2. 2022-2026 йилларда оналик ва болаликни муҳофaza қилиши кучайтириш бўйича чора-тадбирлар режаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Инвестициялар ва ташки савдо вазирлиги, Молия вазирлигининг кўйидагиларни на зарда тутувчи таклифларига розилик берилсин:

кўйидагиларни:

Нукус шахрида “Болалар тиббиёт кластери”;

янгидан ташкил этилаётган 46 та туманлараро перинатал марказларда чакалоклар реанимацияси бўлими;

2022 йил 1 майдан бошлаб туман (шахар) кўп тармоқли марказий поликлиникалари, шунингдек, Тошкент шахри оиласи поликлиникаларида болалар бўлими;

туман (шахар) тиббиёт бирлашмаларида амалдаги штат бирликлари доирасида болалар анестезиология-реанимация бўлимлари ҳамда кечаю кундуз шошилинч тиббий ёрдам кўрсатувчи педиатрия постлари;

Республика ихтисослаштирилган пе-

тизимини юқори даражада ташкил этиш, оналар ва болаларга кўрсатилаётган тиббий хизматнинг са-марадорлигини ошириш, амбулатор ёрдамни янада яхшилаш, шошилинч ва ихтисослашган тиббий ёр-дамни ривожлантириш, тиббий генетика ҳамда замонавий скрининг дастурларини жорий этиш та-лаб этилмоқда. Оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши учун зарур шарт-шароитларни яратишга қаратилган чора-тад-бирларни белгилаш, шунингдек, 2022 йил 18 март куни ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг соғлиқни сақлаш соҳаси вакиллари билан “Тиббиётдаги ислоҳотлар – инсон қадри учун” мавзусидаги очиқ мулоқоти доирасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида:

цинация хонаси ходимлари, “тиббиёт бригадалари”даги педиатрия ҳамшира-лари фаолият юритади;

г) шошилинч перинатал ҳамда шо-шилинч педиатрик мобил навбатчи реанимацион бригадалар фаолиятини йўлга кўйиш учун кечаю кундуз фаолият юритадиган кўшимча навбатчилик постлари ташкил этилади.

4. Оиласи шифокор пунктлари ва оиласи поликлиникалар ҳамда туман (шахар) кўп тармоқли марказий поликлиникалари томонидан болалар ҳамда ҳомиладор ва туғиши ёшидаги аёлларни янада сифатли тиббий хизмат билан тў-лиқ камраб олиш учун 2022 йил 1 июлдан бошлаб “тиббиёт бригадалари” таркибига кўшимча 3 600 та, 2023 йил 1 январдан бошлаб яна кўшимча 4 900 та ўрга тиббиёт ходимлари (педиатрия ҳамшираси ва доя) штатлари ажратилсин.

5. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев) Молия вазирлиги (Т.Ишметов) ҳамда Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги (Н.Хусанов) билан биргалиқда икки ой муддатда оиласи шифокор пунктлари, оиласи поликлиникалар, туман (шахар) кўп тармоқли марказий поликлиникалари ҳамда туман (шахар) тиббиёт бирлашмалари тизимига қўшилиши кўзда тутилган янги штатлардан келиб чиқиб, штат меъёрларини қайта кўриб чиқсан ва тасдиқласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 ноябрдаги “Репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини ошириш ва кўламини янада кенгайтириш тўғрисида”ги ПК-4513-сон карори билан ташкил этилган Вазирлар Махкамаси хузуридаги Аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофaza қилиш кенгashi (А.Н. Арипов):

оналар ва болалар саломатлигини муҳофaza қилиш бўйича кабул килинган дастурлар ҳамда чора-тадбирларнинг бажарилишини доимий назорат қилсин;

хар чоракда амалга оширилган ишлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига хар бир вилоят, туман (шахар) кесимида мальумот тақдим этиб борсин.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ко-рақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, Тошкент шахар ва вилоятлар ҳокимларни билан биргалиқда икки хафта муддатда “Репродуктив саломат-

лик, оналик ва болалик масалалари бўйича” Республика штаби, 14 та худудий штатлар фаолиятини йўлга кўйисин.

Худудларда аҳоли репродуктив саломатлигини муҳофaza қилиш, оналар ва болаларга кўрсатилаётган тиббий хизмат фаолиятини тизимли ўрганиш, таҳлил қилиш, камчиликларни аниқлаш ва уларни бартараф қилиш бўйича аниқ чора-тадбирларни белгилаш ҳамда ижро-сини назорат қилиш штабнинг асосий вазифалари хисоблансан.

7. Республика ихтисослаштирилган гематология илмий-амалий тиббиёт маркази ҳамда Болалар гематологијаси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази худудида илик кўчириш амалиётини йўлга кўйиш мақсадида 2022 йилда янги маҳсус амалиёт комплексининг биносини куриш ва жиҳозлаш учун Онкогематологик ва даволаш кийин бўлган касалликларга чалинган беморларни согломлаштиришга кўмаклаши жамғармасидан зарур маблағ ажратилсин.

2022 йил 1 майдан бошлаб Болалар гематологијаси, онкологияси ва клиник иммунологияси марказида даволан-аётган бемор болаларга қарорчи шахслар (ота-она ва бошқалар) учун бепул овқатланиш йўлга кўйилсин.

8. Молия вазирлиги ушбу қарорда кўзда тутилган тадбирларни бажариш учун ҳар йили Давлат бюджетидан зарур маблағлар ажратилишини таъминласин.

9. Инвестициялар ва ташки савдо вазирлиги (Ш.Вафаев) Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) билан биргалиқда 2022-2025 йиллар давомида 227 та туғуруқ комплекси ва 46 та туманлараро перинатал марказларни тўлиқ таъмирлаш ва жиҳозлаш учун халқаро молия институтларининг грант ва кредит маблағларини жалб қилсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига 2-иловага мувофиқ ўзгартириш ва кўшимчалар киритилсин.

11. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ман-фаатдор вазирлик ва идоралар билан биргалиқда уч ой муддатда конунчилик ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва кўшимчалар тўғрисида Вазирлар Махкамасига тақлифлар киритсан.

12. Ушбу қарор ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жа-вобгар этиб соғлиқни сақлаш вазирлиги Б.А. Мусаев, Ко-рақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгashi Раиси, вилоятлар ва Тошкент шахар ҳокимлари белгилансин.

13. Мазкур қарор ижросини назорат қилиш, ижро учун масъул ташкил қарорларни фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикаси Баш вазирлиги А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг би-ринчи ўринbosари Л.Н. Тўйчиев зимма-сига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ
Тошкент шахри,
2022 йил 25 апрель

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

СПИНАЛ МУШАК АТРОФИЯСИ ТАШХИСИ ҚҮЙИЛГАН БЕМОР БОЛАЛАРГА ТИББИЙ-ИЖТИМОЙ ЁРДАМ КҮРСАТИШ ВА ДОРИ ВОСИТАЛАРИНИ БЕПУЛ ЕТКАЗИБ БЕРИШ ТИЗИМИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТҮГРИСИДА

2022 йил 18 март куни ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг соғлиқни сақлаш соҳаси вакиллари билан “Тиббиётдаги ислоҳотлар – инсон қадри учун” мавзусидаги очик мулоқоти доирасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида:

1. Шундай тартиб ўрнатилинки, унга мувофиқ:

спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болалар давлат томонидан тиббий-ижтимоий ёрдам доирасида патогенетик дорилар, тиббий ва ортопедия мосламалари ҳамда реабилитация техник воситалари билан қафолатли таъминланади;

спинал мушак атрофияси касаллиги бўйича хавф гуруҳидаги ҳомиладор аёллар Республика “Она ва бола скрининг” маркази ҳамда унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлаширида, шунингдек, ихтисослаштирилган педиатрия илмий-амалий тиббиёт маркази қошида ташкил этилаётган замонавий молекуляр-генетик Миллий референс лабораторияси ва унинг худудий филиалларида дастлабки ҳамда келгусида уни даволаш стратегиясини белгилаш мақсадида бепул диагностикадан ўтказилади. Бунда, ҳомиладор аёллар яшаш жойи бўйича кўп тармоқи марказий поликлиникалар таркибидаги “Аёллар маслаҳатхонаси бўлими” йўлланмалари асосида юборилади.

2. 2022 йил 1 июлдан бошлаб спинал мушак атрофияси клиник диагнозига эга бўлган оиласларнинг Ягона миллий регистри (кейинги ўринда – Ягона миллий регистр) юритилади ва оиласларнинг клиник ҳамда молекуляр-генетик диагностикасидан келиб чиқиб шакллантириб борилади.

Белгилансинки, Ягона миллий регистр Республика “Она ва бола скрининг” маркази ҳамда унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлаширида ўзаро электрон маълумот алмашинуви асосида юритилади.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) 2022 йил 1 июлга қадар:

а) Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш агентлиги (А.Инаков) билан биргаликда Ягона миллий регистрнинг дастурий таъминотини ишлаб чиқсан.

Бунда, спинал мушак атрофияси клиник алломатларига эга бўлган болалар, уларнинг клиник ташхислари, клиник ташхиснинг молекуляр-генетик усуллар билан тасдиқланган хуносалари, оила аъзоларининг ген ташувчилиги тасдиқланганлар ҳамда ушбу касаллик билан туғилишнинг олдини олишга қаратилган чоралар бўйича маълумотлар электрон базаси юритилади;

б) Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Конғаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни билан биргаликда Ягона миллий регистрнинг самарали юритилиши учун Республика “Она ва бола скрининг” маркази ҳамда унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлаширида ташкил этилмаган даволанувчи болаларнинг реабилитацияси учун мавжуд ўринлар сони доирасида 10 та стационар ўрин;

в) Республика “Она ва бола скрининг” маркази ҳамда унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлаширида ходимларида Ягона миллий регистрнинг дастурий таъминотида ишлаш кўнгликаси хосил қилиши мақсадида ўкув-амалий курсларни ташкил қилсин.

3. Белгилансинки, 2023 йил 1 июлдан бошлаб никоҳланувчи шахслар ўз хисобидан Республика аҳоли репродуктив саломатлик маркази ҳамда унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлаширига ташриф буюриш орқали Республика ихтисослаштирилган гематология илмий-амалий тиббиёт марказининг лабораториясида молекуляр-генетик тестдан ўтказилади.

Бунда, спинал мушак атрофиясининг ген ташувчилиги тасдиқланган никоҳланувчи шахсларнинг маълумотлари Ягона миллий регистрга киритиб борилади.

4. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Адлия вазирлиги (Р.Давлетов), Маҳалла ва нуронийларни кўллаб-куватлаш вазирлиги (С.Турдиев) билан биргаликда 2022 йил 1 июлга қадар никоҳланувчи шахсларни молекуляр-генетик тестдан ҳамда ҳомиладор аёллардан молекуляр-генетик диагностика учун олинган биоматериални лаборатор текширудан ўтказиш тартибини назарда тутувчи норматив-хукукий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқсан ва Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

Бунда, спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болаларни даволаш, уларнинг муолажаларини кузатиб бориш мақсадида шифокорлар консилиумларини ташкил этиш бўйича юқори малакали мутахассислардан иборат доимий фаолият кўрсатувчи гурӯҳ тузилади.

5. 2022 йил 1 майдан бошлаб спинал мушак атрофияси касаллиги ташхиси тасдиқланган бемор болалар учун:

У. К. Курбонов номидаги Республика болалар руҳий-асаб касалликлари шифононасида респиратор кўллаб-куватлаш талаб этилмаган даволанувчи болаларнинг реабилитацияси учун мавжуд ўринлар сони доирасида 10 та стационар ўрин;

Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри болалар кўп тармоқли тиббиёт марказларида мультидисциплинар (невролог, педиатр, реаниматолог, пульмонолог, ортопед, хирург) текширув ва даволаш (оператив контрактурулар ва суяк деформацияларини тўғрилаш) жараёни ташкил этилсин.

6. Молия вазирлиги ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болаларни даволаш учун маблағларни жамлаш, шу жумладан, хайрия ва ҳомийлик маблагларини жалб қилиш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузурида юридик шахс мақомига эга бўлмаган Спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болаларни кўллаб-куватлаш жамғармасини (кейинги ўринда – Жамғарма) ташкил этиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансан.

Белгилансинки, Жамғарма маблағлари спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болаларни дори воситалари билан даволаш, тиббий, реабилитацион, паллиатив, шу жумладан, юқори технологик ихтисослашган амалиёт тадбирларини молиялаширишга йўналтирилади.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Э.Баситханова) Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда бир ой муддатда Жамғарма фаолиятини тўлиқ йўлга кўйисин.

7. Спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган бемор болаларнинг патогенетик терапияси учун зарур дори воситаларининг хариди Давлат бюджети ҳамда Онкогематологик ва даволаш кийин бўлган касалликларга чалинган беморларни соғломлаштиришга кўмаклашиш жамғармаси маблағлари хисобидан амалга оширилади.

Бунда, ушбу мақсадлар учун 2022 йилда Давлат бюджети хисобидан кўшимча 85 миллиард сўм ҳамда Онкогематологик ва даволаш кийин бўлган касалликларга чалинган беморларни соғломлаштиришга кўмаклашиш жамғармаси хисобидан 30 миллиард сўм ажратилади.

8. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (О.Фозилкаримов) иккى ой муддатда спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган болаларнинг патогенетик терапияси учун зарур дори воситалари харидини ташкил қилсан.

Бунда, дори воситаларини Республика “Она ва бола скрининг” маркази

ва унинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан худудий марказлари томонидан беморларга етказиш тизими жорий этилади.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) дори воситалари харидини ташкил қилиш ва уларнинг беморларга ўз вақтида, мақсадли ва манзилли етказиб берилшига шахсан масъул эканлиги белгилаб қўйилсан.

9. Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш агентлиги (А.Инаков):

бир ой муддатда Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) билан биргаликда спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган болаларга уй шароитида даволаниши учун зарур бўлган реабилитация техник воситалари рўйхатини тузсин. Бунда, махсус тренажёрлар, вертикализаторлар, ортопедик кресло-колискалар, корсетлар, тутор ва ортезлар, пульсоксиметрлар, Амбу қопчалари, тиббий аспираторлар, ВіPAR аппаратлари, кислород концентраторлари, трахеостомолар, гастро-стомалар ва бошқа воситалар инобатга олинсан;

2022 йил 1 июнга қадар спинал мушак атрофияси ташхиси қўйилган уй шароитида даволанаётган бемор болаларни реабилитация техник воситалари билан таъминлаш ва уларга мазкур воситаларни бепул ижарага бериш тизимини назарда тутувчи норматив хукукий ҳужжат лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

10. Соғлиқни сақлаш вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда иккى ой муддатда конунчилик ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва кўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсан.

11. Мазкур қарор ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.А.Мусаев) хамда Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш агентлиги директори А.К.Инаков белгилансин.

12. Қарор ижросини муҳокама килиб бориш, масъул ижроши ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринbosари Л.Н.Тўйчиев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси

Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2022 йил 25 апрель

• Самарқанд давлат тиббиёт университети фаолиятидан •

ИЧКИ ТИББИЁТДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Самарқанд давлат тиббиёт университетида «Соғлиқни сақлаша инновацион технологиялар: ички тиббиёт учун янги имкониятлар» халқаро илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди.

Анжуман таниқли шифокор, «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими», «Фидокорона хизматлари учун» ордени соҳиби, 1-сонли клиника бош шифокори лавозимида самарали меҳнат қилган Нурмамат Абдуллаевич Абдуллаев хотириасига бағишланди.

Халқаро илмий-амалий конференцияда Россия, Беларусь, Тожикистон, Қозогистон,

Қирғизистон, Грузия ва Ўзбекистоннинг етакчи тиббиёт олий ўкув юртлари, илмий-технишириш марказларининг раҳбарлари ва олимлар иштирок этди. Анжуманда кўп ийлар давомида университетнинг даволаш ишлари бўйича проректори ва 1-сонли клиника бош шифокори лавозимида самарали меҳнат қилган Нурмамат Абдуллаев барельефуни тан-

танали равишда очилиш маросими ўтказилди. Нутқ сўзлағанлар марҳумни юксак инсоний ва раҳбарлик фазилатлари, соғлиқни сақлаш тизимида ишлаш жараёнидаги кўрсатган фидойилиги, минглаб беморларни дардига малҳам бўлганлигини таъкидладилар.

Халқаро анжуманинг очилишида Самарқанд давлат тиббиёт университети ректори Жасур Ризаев, профессор Азамат Шамсиев, Саратов давлат тиббиёт университети ректори Андрей Еремин (Россия), Остана тиббиёт университети ректори Камалжон Надиров (Қозогистон), Рязан давлат тиббиёт университети ректори Роман Калинин (Россия), Ижевск давлат тиббиёт академияси ректори Алексей Шкляев (Россия), Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази директори Хуршид Фозиловлар сўзга чиқиб, ички тиббиётнинг аҳамияти, ҳозирги кундаги ривожланишининг устувор йўналишлари ҳамда халқаро алоқалар

аҳамияти хақида ўз фикрларини билдиришди. Ялпи мажлисдан сўнг халқаро анжуманинг иши 7 та шўъба ийғилишларида давом этди. Уларда кардиологик касалликларнинг диагностикаси ва даволашда инновацион технологиялар, пульмонологиянинг дол-

зарб масалалари, гастроэнтерология, ревматология, нефрология, эндокринология ва гематологияда кузатилалтган муаммолар ҳамда ёш тадқиқотчиларнинг илмий-тадқиқот натижаларига бағишлиланган 120дан ортиқ маъruzalar тингланди ва тегишли йўналишлардаги ютуқлар кенг муҳокама килинди.

Самарқанд давлат тиббиёт университети томонидан ўтказилган халқаро конференция республика ва минтақамизда ички тиббиёт соҳасини ривожлантириш, фундаментал ва клиник фанларни ўқитиши сифатини янада ошириш, малакали тиббий кадрларни тайёрлаш ҳамда республикамиз тиббиёт олийгоҳлари ва илмий текшириш марказлари халқаро алоқаларини мустаҳкамлашга хизмат қиласди.

ПИТТСБУРГ(АҚШ) УНИВЕРСИТЕТИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Самарқанд давлат тиббиёт университетининг ректори Жасур Ризаев бошчилигидаги делегацияси АҚШнинг Питтсбург университетига расмий ташрифни амалга ошириди

Самарқанд давлат тиббиёт университети ахборот хизмати хабарига кўра, ташриф давомида Ўзбекистон делегация

университетнинг Тиббиёт мактаби (факультети) маъмурияти билан учрашув ўтказиб, унда ҳамкорликнинг барча қирра-

лари бўйича амалга оширилаётган ва режалаштирилаётган чора-тадбирлар муҳокама қилинди. Шу билан бирга ташриф давомида Питтсбург университетнинг симуляция маркази ҳамда ўкув жараёнидаги стандартизацияланган беморларни тайёрлов маркази фаолияти ўрганилди. Бундан ташқари онлайн ва анъанавий ўкув машғулотларининг ташкил этилиш жараёни билан танишилди. 2022 йил давомида Питтсбург университетнинг Тиббиёт мактабининг моддий техник базаси ва олий тиббий таълим

дастурларини тубдан такомиллаштириш ва ривожлантириш бўйича қатор чора-тадбирлар режалаштирилган. Университетнинг тиббиёт йўналишлари бўйича бош маслаҳатчиси профессор Анантха Шекхар мазкур йўналишда ҳамда университетнинг фундаментал тадқиқотлар маркази фаолияти юзасидан батафсил маълумот берди. Ўтказилган му-

зокаралар якунидаги Самарқанд давлат тиббиёт университети ва Питтсбург университети ўргасида академик мобиллик, илмий йўналишларда алмашинув дастурлар ҳамда моддий техник базаларни ривожлантириш соҳаларида қатор ҳамкорликларни тайёрлаш ҳамда кенгайтишига келишиб олинди.

Питтсбург университети ўзининг тиббий ҳамда ҳуқук соҳасидаги таълим дастурлари ва олиб борилаётган илмий тадқиқотлари юкори сифат даражада ташкил этилганлиги сабабли жаҳоннинг Топ-200 университетлари категорига киради.

ИҚТИДОРЛИ ТАЛАБАЛАР БИЗНИНГ ФАХРИМИЗ

Санкт-Петербург давлат педиатрия тиббиёт университетида Россия фанлар академияси мухбир аъзоси, профессор Г. Баировнинг 100 йиллик юбилейига багишланган 28-Бутунrossия “Болалар хирургияси анестезиология ва реаниматологиясининг долгзарб масалалари” мавзусида талабалар илмий конференцияси бўлиб ўтди.

в А.Ш.
ий университет, кафедра детской

и

и

Унда Самарқанд давлат тиббиёт университети талабалари ҳам иштирок этди. Анжуман ишида талабаларнинг абдоминал хирургия, болалар урологияси ва андрологияси, торакал хирургия, чақалоклар хирургияси, травматология ва ор-

топедия, болалар хирургиясининг хусусий масалалари, кизикарли клиник вазиятлар ва экспериментал хирургия йўналишлари бўйича маъruzalar тингланди ва танлов асосида баҳоланди.

Баҳолаш натижаларига кўра,

Самарқанд давлат тиббиёт университети 1-болалар хирургияси кафедраси талабалари жамоаси 1-ўринни эгаллади ҳамда конференциянинг олтин медали, I даражали дипломи билан тақдирланди.

9 МАЙ – ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

ЁРҚИН СИЙМОСИ ҚАЛБИМИЗДА БАРҲАЁТДИР!

Дунёда шундай инсонлар борки, ўзлари сезмаган ҳолда келажак учун ўчмас из ва бебаҳо маънавий бойлик қолдирадилар. Ўзбекистон тиббиётининг таниқли даргаларидан бири, Миржалилов Кўчкор Жалоловични тиббиёт ходимлари, айниқса, кекса ва ўрта авлод вакиллари яхши билишиади, унинг номини фаҳр ва ифтихор билан тилга олишиади.

Чунки, устоз уларнинг ҳар бирига қўлидан келган яхшилигини килиб, кўнгилларига эзгулик уругини сочган ажойиб инсон эди. У ўзининг кўп йиллик меҳнатлари билан халқимиз саломатлиги йўлида беминнат хизмат қилиб келган, тиббиёт ривожига муносаб ҳиссасини кўшган буюк шифокордир. Кўчкор Миржалилов 1931 йилда Тошкент вилояти, Ўрта чирчик тумани, Ўрта сарой маҳалласида дунёга келган. 1958 йил Тошкент давлат тиббиёт институтининг даволаш факультетини аъло баҳолар билан тамомлагач, 1958–1959 йилларда хозирги Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт марказида (собик Бутун итифоқ кўкрак хирургияси илмий маркази) ординатура фаoliyatiни бошлади. 1959 йил Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги буйруги асосида Красногорск кўргонида жойлашган 22-сон шифононасига ишга юборилади. Унинг соғлиқни сақлаш муассасаларида қилган хизмати бекиёсdir. Бу инсоннинг саъи-харакати билан минглаб беморлар ҳаётга қайтган. Ўзи қандай қийинчиликларда яшаб, ишлаётганига қарамай,

беморлар учун кўрсатган фидоилигини ҳақиқий қаҳрамонлик деса бўлади.

1961 йили Оҳангарон туман марказий шифононасига жарроҳ-шифокор вазифасига ишга қабул қилинган, ҳамда шу йилнинг ўзида жарроҳлик бўлими мудири этиб, сўнгра марказий шифононага бош врач этиб тайинланади. Ўз фалияти давомида Оҳангарон туманида соғлиқни сақлаш тизимида яхши натижаларга эриша олди. Унинг Оҳангарон тумани тиббиётини ривожлантириша хизматлари ниҳоятда каттадир. Тажрибали олимнинг қаерда ва қандай лавозимда ишлашидан қатъи назар, унинг ниҳоятда меҳнаткаш, ҳалол, ҳамда адолатли, ҳамиша изланувчан, ташаббускор, талабчан, қатъияти асосийси моҳир жарроҳ эканлиги таъкидлаб келинган. У ўзининг асосий куч-куввати, эътибори, илмий салоҳияти ва ташкилотчилик қобилияти билан тиббиёт, айниқса, жарроҳликнинг ҳал этилмаган, энг долзарб муммомларини ўрганди. 1969 йили Соғлиқни сақлаш вазирлигининг буйруги билан Кўчкор Миржалилов Олмалик шаҳар тиббиёт бирлашмасига бош врач этиб тайинланади ва 1971 йилдан яна Оҳангарон туман марказий

шифононасига бош врач лавозимига ўтказилади. Бу даврда Оҳангарон туманида тиббиётни ривожлантириш, аҳоли саломатлигини саклаш, даволаш-профилактика моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида олиб борган харакатлар самарали бўлди. Шунингдек, 1973 йил Оҳангарон туман марказий шифононасининг 4 қаватли асосий биноси ва ёрдамчи бўлимлари янгидан қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу ишларда ҳам устоз шифокорнинг хизматлари бекиёсdir. Кўчкор Миржалилов 1974 йили Тошкент шаҳар авиа-созлар тиббиёт санитария қисмига раҳбар этиб тайинланади ва умрининг охиригача мазкур лавозимда фаолият юритиб келди.

Кўчкор Миржалилов ўзининг меҳнат фалияти давомида соғлиқни сақлаш тизимида эришган ютуқлари учун давлатимизнинг бир қатор орден ва медаллари билан тақдирланган. Оҳангарон шаҳар Халқ депутатлари кенгаси 11-округига депутат этиб сайланган. Унинг эл-юргуларидаги олдиаги кўп йиллик самарали меҳнати, илмий-амалий ходимларни етиширишдаги фидокорона хизматлари ўз вактида муносаб тақдир-

ланган. Забардаст олим, ташкилотчи, моҳир устоз ҳамда мураббий, таниқли давлат ва жамоат арбоби Миржалилов Кўчкор Жалолович орамизда бўлмасада, унинг эл-юргуларидаги, аҳоли саломатлигини саклашда, Ватан равнақи йўлидаги фидокорона меҳнатлари, соғдил ва самимийлиги ҳамда ёрқин сиймоси қалбимизда барҳаётдир.

У босиб ўтган шарафли йўл, ҳаёт ва илм-фан сўқмоқларидан минглаб шогирдлари, ҳамкаслари боришаётганлиги дилга таскин бериб, унинг барҳаётлигини яна бир бор бизга эслатиб туради.

**Орзуҳон ЛАТИПОВА,
Аҳолини соғлом турмуш тарзини қўллаб-кувватлаш ва жисмоний
фаоллигини ошириш маркази Тошкент
вилояти бўлими бош мутахассиси.**

ИСЛОХОТ ОДИМЛАРИ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ЯНГИЧА ТИББИЙ ЙЎНАЛИШ

Сугурталаши тизимида ҳар бир фуқаронинг саломатлиги давлат ҳисобидан сугурталанади. Бунда аҳоли пул тўламайди ва давлат тиббиий хизматни бепул кафолатлайди, яъни тиббиий хизмат харажатлари давлат бюджети ҳисобидан қопланади. Мақсад аҳолига кўрсатилаётган тиббиий хизмат сифати ва кўламини янада ошириши.

Касалникларни эрта аниқлаш натижасида аҳолининг ўртача умр кўриш даражасини узайтириш. Колаверса, тиббиёт муассасаларининг моддий-техник базаси, дори-дармон билан таъминланиши сезиларли даражада яхшиланади. Президентимизнинг 2020 йил 12 ноябрда қабул килинган “Соғлиқни сақлаш тизимини ташкил этишининг янги модели ва давлат тиббиий сугуртаси механизmlарини Сирдарё вилоятида тажриба-синов тарикасида жорий этиш концепцияси 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳараратлар стратегияси давлат дастuri доирасида ишлаб чиқилган. Сирдарё вилоятида тажриба-синов тарикасида бошланган ишлар билан танишиш, ўзаро тажриба алмасиши мақсадида яқинда Гулистон шаҳрида амалий семинар бўлиб ўтди. Семинар кўргазмали, баҳс-мунозараларга бойтарзда ўтди. Иштирокчilar Гулистон шаҳридаги 4-сонли оиласий поликлиникада бўлиб, мижозларнинг электрон базасини яратиш, патронаж тизими, шифокор кўрув олди хо-

насининг жихозланиши, тиббий бригада, амалиётчи ҳамширанинг вазифаси, электрон навбатларни жорий қилиш, йўлланма бериш тартиби каби ишлар билан яқиндан танишишди. Шундан кейин Гулистон тиббиёт кластерида ҳам бўлиб, кластернинг афзаллик томонлари ва таркибий қисмлари тўғрисида атрофлича маълумот олишиди. Қайд этиш керакки, Сирдарё вилоятида Концепцияядо кўрсатилган ҳар бир тадбир ўз вақтида амалга оширилмоқда. Тизим яратилган, режа бўйича ишлар кетяпти. Сугурта механизми билан вилоятнинг барча давлат-профилактика муассасалари қамраб олинган. Ўтган давр мобайнида тиббиёт ходимлари ва аҳоли орасида кенг камровли тушунтириш-тарғибот ишлари олиб борилган. Аҳолининг сугурта тизими бўйича хабардорлик даражаси ортган. Сугурта тизимини жорий қилишда тиббиёт бригадаларининг роли бекиёс. Шу тиббиёт бригадалари воситасида аҳоли рўйхатга олинади, соғлик кўрсаткичлари баҳоланади, зарур тиббиёт маслаҳатлар берилади, саломатлик кўрсаткичига кўра кейинги босқич – туман, шаҳар, вилоят, республика шифононаларига юборилади. Ҳозирги вақтда жамғарма Республиkaning 52 та ихтисослаштирилган шифононалари

билан ҳам шартнома имзолаган. Бу шифононаларда имтиёзли тоифага кирувчи аҳоли гурухига стационар ёрдам кўрсатилади. Бемор бирламчи тиббиёт-санитария ёрдами муасасасидан оиласий шифокор берган йўлланма орқали стационарга келади ва ҳеч қандай ҳақ тўламасдан тегишли тиббиёт ёрдам олади. Агар bemornining саломатлиги юқори технологик жарроҳликка муҳтоҷ бўлса, даволанганлик ҳолати бўйича жамғармага асословчи ҳужжатлар юборилса, муассасага барча ҳаражатларни тўлаб беради.

Давлат тиббиий сугуртаси тизими амалиётга жорий этиш давлат сиёсати даражасига кўтарилиди. Олий Мажлис Конунчилик палатаси Фуқароларнинг соғлигини сақлаш масалалари кўмитаси депутатлари томонидан мунтазам видеоалока тарзида йиғилиш ташкил этилиб, Сирдарёда амалга оширилаётган ишлар бориши тўғрисида масъулларнинг ахбороти

тинглаб борилмоқда. Тиббиий сугурта тизимини мамлакатимизда жорий қилиш ҳеч қаҷон Президентимизнинг эътиборидан четда қолмаган. 2017 йилларда дунёда сугурта тизими қай даражада ташкил этилганини ўрганиши мақсадида қатор давлатларга етук мутахассислар юборилган. Истроил, Франция, Германия, Корея Республикаси, Япония, Россия шулар сирасидан. Ўрганишлар шуни кўрсатдик, ҳеч қайси мамлакатнинг тиббиий сугурта тизими оширилаётган тарзидан ҳаражатларни давлат томонидан тўлиғида қоплаб берилмайди. Бунга Президентимиз саъи-харакатлари билан куч-ирода ҳамда маблағ топилди ва ҳалқимиз бу имкониятдан фойдалана бошлади.

Тўғри, ҳозирча тизимни яратишга қартилган механизmlар ишляпти. Тажриба-синов лойиҳаси якунига етгач, натижалар умумлаштирилади, хulosalar чиқарилади, иқтисодий имкониятлар хисобланади. Келажакда соғлиқни сақлашнинг янги модели – сугурта тизимининг кенг жорий этилиши ислоҳотларни янги босқичга олиб чиқади.

**Илҳомжон НОРБОЕВ,
Давлат тиббиий сугуртаси жамғармасининг
Жиззах вилояти бош мутахассиси.**

МИННАТДОРЧИЛИК МАКТУБЛАРИ

МЕХНАТИНГИЗ ТАҲСИНГА ЛОЙИҚ

Ёшим 74 да. Биринчи гурӯҳ ногирониман. Давлат ташкилотларида хизмат қилганман. Ёш ўтган сайн саломатлигиндаги ўзгаришилар безовта қиласар экан. Тошкент шаҳар Олмазор туманинг Ҳазрати Имом маҳалласи Тарих тор кўчасидаги 51-йуда истиқомат қиласан.

Саломатлигимни тиклаш мақсадида ҳар йили пойтахтимиздаги шифо масканларида даволаниб чиқаман. Мазкур тиббиёт муассасаларига даво муолажалари олишга боргунча, Олмазор туман тиббиёт бирлашмаси ҳамда унга карашли худудимиздаги 14-сонли оиласий поликлиника шифокор ва ҳамшираларига мурожаат қиласан. Керакли тавсия ва маслаҳатларни оламан. Мен шундан хурсандманки, Президентимиз Шавкат Мирзиёев тиббиётни қўллаб-куватлаб, унинг доирасида инсон қадрини ва саломатлигини юкори даражаларга кўтармоқдалар. Айниқса, бир-тамчи тизимга каратилаёт-

ган эътибор айни муддао бўлмоқда. Оиласий поликлиникаларнинг тиббиёт ходимлари хонадонма-хонадон юриб, биз каби кексаларнинг ҳолимиздан хабар олмоқдалар. Ўйимизда даво муолажаларни ўтказиб, тиббиёт хизмат кўрсатмоқдалар. Биринчи навбатда фаолиятни тўғри ташкиллаштириш ва аҳолини тиббиётга бўлган ишончини қозониш, ишлар самарадорлигини ошириш кўпроқ раҳбариятга боғлик бўлади. Шундай экан,

Қўлларим доимо дуода. Бахтимизга ана шундай қалби пок шифокорларимиз омон бўлишисин. Ҳеч қачон дард кўришмасин.

Азимхўжа РИХСИХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳри.

ушбу эзгу мақсадли ишларда бош бўлиб келаётган Олмазор туман тиббиёт бирлашмасининг бошлиғи Азизжон Низамов ёш бўлсада, унинг аҳолига кўрсатаётган беминнат хизматларидан фуқароларимиз ниҳоятда мамнун бўлмоқдалар. Мен хам Азизжон Низамовнинг қабулида бир неча бор бўлганимда унинг инсонийликка хос фазилати, қасбига бўлган иштиёқи ва муомала маданиятидан мамнунман. Шунингдек, 14-сонли оиласий поликлиниканинг бош шифокори Наима Исомова ва тажрибали врачимиз Мактуба Тўрахўжаева ҳамда меҳрибон ҳамширамиз Азизахонларнинг оиласиз ва худуд аҳолисига кўрсатаётган тиббиёт хизматларидан ниҳоятда хурсандмиз.

БАХТИМИЗГА
ДОИМО ОМОН БЎЛИНГ

Биз нуронийларнинг саломатлигимизни ўйлаб, гамхўрлик кўрсатаётган Президентимизга минг бор ташаккур билдираман.

Мана бир неча йилдирки, соғлигимни мустаҳкамлаш мақсадида пойтахтимиздаги шифохоналарда имтиёзли тарзда даволаниб чиқаман. Қайси тиббиёт муассасасида бўлмайгин, у ердаги шароитлар ва тиббиёт ходимларининг муносабати ҳамда кўрсатаётган тиббиёт хизматлари мени мамнун этади. Якинда Юнусобод туманинг 7-сонли шаҳар шифохонасида даволаниб чиқдим. Таъкидламоқчиманки, ушбу шифо масканда даволанувчилар учун барча шароит ва имкониятлар яратилган. Тозалик ва озодалик кўтаринки кайфият бағишлидай, шунингдек, шифокор ва ҳамшираларнинг самимий муносабатлари дардларга даво айлайди. Тезда соғайиб оиласи бағрига қайтишда ўз меҳнатларини аямаган, илиқ муносабатда бўлган шифохонанинг бош шифокори Каримжон Муҳаммадиев ва унинг ўринбосари Улуғбек Кандиев ва олий тоифали невропатолог Динара Миракиловаларга дилимдаги чексиз миннатдорлигимни билдираман. Уларга узок-умр, оиласий хотиржамлик ва масъулиятли ишларига ривожлар тилаб қоламан.

Шуҳрат МУҲАМЕДОВ,
Тошкент шаҳри.

“ЎЗБЕКИСТОН ТИББИЁТИ – ИНСОН ҚАДРИ УЧУН”

ХАЛҚИМИЗ ФАОЛИЯТИМИЗДАН МАМНУН

Соғлиқни сақлаши вазирлиги томонидан ўтказидаётган согломлаштириши акциянинг навлатдаги манзили Сурхондарё вилояти, Термиз шаҳрида «Соҳил» болалар оромгоҳида бўлди.

Бошқа худудлардаги каби Сурхондарё вилоятида ҳам юрак-қон томир касалларни, айниқса, юрак ишемик касаллиги, гипертония юрак ревматик касаллиги, туғма ва орттирилган юрак нуксонлари кўп учрайди. Ўтган 2021 йили вилоят кардиология марказида 800 дан ортиқ юкори технологик жарроҳлик амалиётлари бажарилган. Қилинаётган акциялардан мақсад, аҳолига кўрсатилаётган кардиологик ва кардиожарроҳлик хизматлари сифатини яхшилаш, худудларда юрак-қон томир касалларининг олдини олиш, барвакт аниқлаш ва самарали даволаш ишларини кенгайтириш, беморлар учун кулай шарт-шароитлар яратиш, уларни зарур дори воситалари билан узлуксиз таъминлаш, бирламчи бўғиндаги мутахассисларнинг касбий кўнкимларини ривожлантириш ва салоҳиятини ошириш, соҳада илм-фанни ривожлантириш, юрак-қон томир касалларни бўлган беморларга тиббиёт хизмат кўрсатиш тизимини рақамлаштириш, соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинида

аҳоли билан бевосита маҳаллада ишлайдиган «тиббиёт бригадалари» ва оиласий поликлиникалар ролини тубдан ошириш ҳамда юрак-қон томир касалларини эрта аниқлашдир.

Термиз шаҳридаги “Соҳил” лари раҳбарлари ва шифокорларни қўригига йўналтирилди. Шунингдек, беморлар тиббиёт муолажага мухтожлик даражасига кўра таснифланиб, кўрса-пойтахтдан ташриф буюрган

Миннатдорлик туйғуси

Дилбар Юлдашева Халқ таълими аълочиси (Бойсун тумани):

Президентимиз Шавкат Мирзиёев таъкидланганидек, инсонлар соглом бўлсагина жамиятда тараққиёт ва ривожланиши бўлади. Юртбошимиз тиббиёт ходимларининг очиқ мулоқотида уларга қарата, “Дилларингиз ҳам, кўлларингиз ҳам, либосларингиздек оқ бўлсин” деб ажойиб фикрни билдирилар. Ана шундай қалби пок, ўз қасбига муносабатда пойтахтлик шифокорларнинг вилоятимизга ташифи Сурхон аҳлини мамнун этди. Айниқса, сайёр тиббиёт қабул бошланишида “Саломатлик акцияси”га келган фуқароларни Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаши вазири, Беҳзод Мусаев, ҳамда Сурхондарё вилояти ҳокими Тўра Боболовлар кўтаринки кайфиятда кутиб олдишар ва улар билан очиқ мулоқотда бўлдишар. Саломатлигидан шикоят қилган беморларга тиббиёт ёрдамлар кўрсатилиб, тегиши маслаҳатлар берилди. Шу жумладан мен ҳам пойтахтимиздан келган тажрибали шифокорларнинг тиббиёт кўригидан ўтдим. Айниқса, Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт марказидан келган кардиолог шифокор Бахтиёр Атамуратов қабулида бўлидим. Кейинги пайтда юрагим соҳасидаги озиқлар безовта қиласар эди. Ёш шифокор шикоятларимни эшиштагч, керакли маслаҳат ва тавсияларини берди.

Айни кунда муолажаларни олятман. Аҳволимда ўзгариши бўлди. Минг раҳмат аввало, Президентимиз, Соғлиқни сақлаши вазирлиги ва вилоят ҳокимлигига ҳамда бизнинг саломатлигимиз учун узоқ ўйл босиб келган пойтахтлик шифокорларга ўзимнинг чексиз миннатдорлигимни билдираман.

Тиббиёт кўриклар доирасида, аҳоли орасида энг кўп учрайди-ган юрак ишемик касаллиги, артериал гипертония, сурункали юрак етишмовчилиги, аритмия ҳамда орттирилган ва тугма юрак нуксонлари бўлган касалларини танлаб уларни ихтинослаштирилган тиббиёт марказларига трансформация килиш, эҳтиёжманд аҳоли катламларини зарур дори воситалари билан бепул таъминлаш, худудларда кўрсатилаётган юкори технологик, каминвазив кардиологик ҳамда кардиожарроҳлик тиббиёт хизматлар кўлламини ўтказиши, бирламчи бўғиндаги мутахассисларнинг касбий кўнкимларини ривожлантириш ва салоҳиятини ошириш, соҳада илм-фанни ривожлантириш, юрак-қон томир касалларни бўлган беморларга тиббиёт хизмат кўрсатиш тизимини рақамлаштириш, соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинида

малакали шифокорлар тиббиёт кўриклидан ўтказишиб, керакли тавсия ва маслаҳатлар берилди. Саломатлигидан шикояти бор беморлар эса электрон рўйхат асосида Республика ихтинослаштирилган тиббиёт марказ-

ва турига қараб туман, вилоят ва республика миқёсида белгилаб олинди. Юкори технологик жарроҳлик амалиётлари талаб этиладиганларга эса шу ернинг ўзида ордер (йўлланма) расмийлаштирилиб берилди.

Хулоса қилиб айтганда, юкори технологик операцияларга эҳтиёжманд беморларга ўзининг худидида керакли тиббиёт ёрдам тор мутахассислар томонидан жаҳон стандартларга мос равиша амалга оширилмоқда. Энди беморлар овора бўлиб Тошкент шаҳри ва бошқа чет давлатларга боришмайди.

Бахтиёр АТАМУРАТОВ,
Республика ихтинослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази рентгенэндоваскуляр бўлими интервенцион кардиологи.

